

Spm. nr. S 1949

15) Til ministeren for ligestilling af:

Jann Sjursen (KRF):

»Kan ministeren dokumentere, at det skader kvinders karriere og arbejdsliv at tage lang børnepasningsorlov?«

Skriftlig begrundelse

Ministeren advarer i Politiken den 5. marts 2001 om, at kvinder kan skade deres karriere ved at vælge en lang børnepasningsorlov. Det hænger ikke sammen med, at stadig flere kvinder besætter lederstillinger, samtidig med at andelen af danskere på orlov er faldet markant siden 1995, og en førende forsker på området, Bente Marianne Olsen fra Socialforskningsinstituttet, afviser ministerens påstand.

Jann Sjursen (KRF):

Ministeren advarer i Politiken den 5. marts i år om, at kvinder kan skade deres karriere ved at vælge en lang børnepasningsorlov. Det synes jeg kræver en forklaring. Og jeg synes også, det kræver dokumentation for, at den påstand er rigtig, for i selv samme avis dagen efter, altså den 6. marts, siger Bente Marianne Olsen fra Socialforskningsinstituttet, at al forskning i Norden på det her område viser, at højtlønnede akademiker kvinder gennemsnitligt betragtet tager orlov i de korteste perioder eller vælger børnepasningsorlov helt fra. Derimod vælger kvinder med en lavere uddannelse langt oftere at passe børn i meget lange perioder, typisk 8-9 måneder.

Hendes konklusion er derfor, at der ikke er belæg for, at børnepasningsorlov, heller ikke den lange børnepasningsorlov, skulle have ret stor indflydelse på kvinders karriere.

Så jeg udbeder mig ministerens dokumentation for, at det ligefrem skader karrieren at tage lang børnepasningsorlov.

Ministeren for ligestilling (Lotte Bundsgaard): Først vil jeg sige, at jeg er glad for det her spørgsmål. Jeg er glad for at få en mulighed for at uddybe, hvad det er, jeg har sagt.

Jeg mener, at børnepasningsorloven giver mødre og fædre en helt speciel mulighed for at være sammen med deres lille barn i en meget vigtig fase af barnets liv.

Når jeg har rejst debatten om forældrenes brug af orlov, skyldes det den meget skæve

kønsfordeling blandt de personer, som tager børnepasningsorlov. Kvindernes andel har konstant udgjort over 90 pct. Det er et ligestillingsproblem.

Ingeniørforeningen har lavet en undersøgelse, som viser, at en meget stor del af de virksomheder, som ansætter nyuddannede ingeniører, vil foretrække mænd frem for kvinder, fordi kvinder i denne aldersgruppe ofte får børn og dermed vil være fraværende i flere omgange, for det første på grund af barsel, for det andet på grund af børnepasningsorlov.

Derudover har HK i 1998 i en analyse af HK'ernes brug af børnepasningsorlov påvist, at især unge kvinder uden fast tilknytning til arbejdsmarkedet i højere grad bliver fastholdt i arbejdsløsheden, hvis de tager orlov. Og har man ingen erhvervs erfaring, er det et problem at fastholde sine kvalifikationer, som man skal bruge, hvis man er fraværende 3 ud af 5 år. Det må vi konstatere.

Derfor er det et problem for ligestillingen mellem mænd og kvinder, at der er en så skæv kønsfordeling blandt dem, der tager børnepasningsorlov. Derfor har jeg i debatten påpeget, at vi har brug for en anderledes fordeling af orloven mellem kvinder og mænd.

Det har vi for alle parter skyld, specielt også for mændenes skyld, men også for vores børns skyld, at det ikke altid er mor, at det ikke altid er kvinden, der tager orloven, men at vi i højere grad også får nogle mænd til at tage orlov.

Det ved jeg også at hr. Jann Sjursen er enig med mig i.

Jann Sjursen (KRF):

For at tage det sidste først er jeg jo fuldstændig enig med ligestillingsministeren i, at det er vigtigt, at såvel fædre som mødre tager større del i omsorgen for deres børn også ved brug af orlovsordningerne. Der skal ikke herske nogen tvivl om, at jeg og Kristeligt Folkeparti også gerne ser, at flere fædre benytter sig af ordningen.

Men jeg synes, det er vigtigt at tage en diskussion også om det signal, som ministeren med sin advarsel i Politiken den 5. marts udsender, en advarsel til kvinder om, at de næsten ligefrem skal undgå lang børnepasningsorlov.

Der kan selvfølgelig nævnes eksempler, som ministeren også gør det i sit svar, på undersøgelser i forhold til kvinder, der ikke har megen erhvervs erfaring eller er direkte uden tilknytning til arbejdsmarkedet, der viser, at dér kan det må-